

til Sagens Fremme. Andragerne antage, at det skyldes denne Betænkning, at der ikke allerede i Halvtredserne blev gjort Skridt til at oprette Landbrugsstoler for Statens Regning; men at det ogsaa tydelig fremgaar af den, at man er gaaet ud fra, at Staten vilde yde sin Understøttelse til, at private Landbrugsstoler kunde udfylde det i Betænkningen fremhævede Savn. Andragerne anse det saaledes for et retfærdigt og billigt Krav, at der allerede paa det kommende Aars Finanslov optages forholdsmæssige Bevillinger baade til Støtte for Landbrugsstolerne og til Hjælp for deres uformuende Elever.

Da denne Sag vil finde sin Afgørelse ved Behandlingen af Lovforslaget om Tilskud til Landbrugsstoler, gør Udvalget ingen Indstilling.

53. Fra den danske Gabelsberger-Stenografforening i Kjøbenhavn om en aarlig Understøttelse til Udgivelse af et stenografisk Tidsskrift. (Indbragt den 26de November 1890 af Folketingsmanden for Svendborg Amts 5te Valgkreds, Høgshøjbro).

I Andragendet fremhæves, at, medens hidtil Stenografien heri Landet forholdsvis kun er bleven lidet benyttet udenfor den lovgivende Forsamling, finder den i Udlandet en meget udstrakt Anvendelse ogsaa i det private Liv. Den er saaledes siden 1854 indført som Undervisningsfag i de bagerste Gymnasier og tekniske Skoler, og senere ligeledes ved Skolelærerseminarierne og de militære Læreanstalter. Det samme er Tilfældet i Østerrig siden 1870 og i Sachsen siden 1873, I Skoleaaret 1888—89 blev der ved 617 Læreanstalter undervist 26,650 og paa anden Maade, særlig ved de af 700 stenografiske Foreninger afholdte Kursus, 11,867, i alt 38,517 Personer efter Gabelsbergers System, som er det mest udbredte i Tyffland, Østerrig-Ungarn, Svejts, Italien, Grækenland, Finland, de nordiske og slaviske Lande, I England og Frankrig samt Nord Amerika, hvor forskellige andre Systemer benyttes, finder Stenografien ogsaa en udstrakt Anvendelse, ligesom der gøres meget for at udbrede Kendskab til den i videre Kredse. I et Land, hvor den er optaget som Skolefag, kan næsten enhver Student benytte den ved Forelæsningerne; større Handelshuse, Advokater, Notarer og desl. i Udlandet benytte Stenografer, saa at det er en anbefaling for unge Mennesker, som der søge Plads, at kunne stenografere, ja, flere Steder stilles det ligefrem som en Betingelse for Antagelse. Ogaa her i Byen er man, endnu vel kun enkeltvis, begyndt at følge dette Eksempel, og der er vel ingen Tvivl om, at det vil blive mere almindeligt, naar man først lærer at kende særlig den store Tidsbesparelse, som derved vil kunne opnaas. I flere af Byens Handelsstoler er man derfor i de senere Aar begyndt at meddele Undervisning i Stenografi, og det er vist kun et Tidsspørgsmaal, naar den her som andet Steds maa optages som Lærefag i Latin- og Realskolerne. Det oplyses, at den herværende Forening, som tæller 60 Medlemmer, har til Hovedformaal at fremme Udvikling og Udbredelse af Stenografi efter Gabelsbergers System, og at det antages, at dette, saaledes som andet Sted, ogsaa i de andre nordiske Lande, bedst vil kunne opnaas ved et Tidsskrift, der i almindelig Skrift søger ved populære Artikler at udbrede Kendskab til Stenografien og dens nyttige og fordelagtige Anvendelse i det private Liv, ved Siden af at der ved stenografisk Skrift vises, hvorledes den benyttes dels som Korrespondance- dels som Debatte-skrift. Da Foreningen imidlertid ikke har Midler til at udgive et saadant Tidsskrift, hvis Trykningsudgifter for 4 Hefter aarlig alene vil udgøre ca. 300 Kr., ansøger den Rigsdagen om en aarlig Understøttelse i det angivne Djemed af det nævnte Beløb. Et lignende Andragende er indgivet til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Udvalget foreslaar Andragendet henvist til Tingenes Formænd.